

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล
โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
ACTION RESEARCH TO DEVELOP THE TEACHERS' POTENTIAL BASED ON
REGISTRATION AND EVALUATION AT PHOTHISEAN WITTHAYA SCHOOL
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 23

15

ชัยศักดิ์ แสงวงศ์*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพบูลย์***

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน งานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 3) ติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 กระบวนการในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection) กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุม แบบสอบถาม และแบบบันทึกผลการนิเทศติดตาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามระบบงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ดังนี้

1.1 สภาพ บุคลากรด้านงานทะเบียนและวัดผลไม่เพียงพอ ครุยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผล ขาดทักษะด้านเทคโนโลยี ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนและวัดผล การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผลใช้การจัดทำด้วยมือ การคิดผลการเรียนคำนวณโดยใช้เครื่องคิดเลข จัดเก็บข้อมูลในรูปแฟ้มเอกสาร จัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ

1.2 ด้านปัญหา การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผลล่าช้า ไม่เป็นระบบ ไม่เป็นปัจจุบัน สืบค้นข้อมูลยาก ไม่ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ประกอบด้วย 5 แนวทาง คือ การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล และการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า บุคลากรครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลเพิ่มขึ้น มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผลได้ การจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบ การวัดและประเมินผลการเรียนมีความถูกต้อง ข้อมูลเป็นปัจจุบัน ตรวจสอบได้ ข้อมูลสืบค้นง่าย สะดวก รวดเร็ว ผู้ใช้พึงพอใจการให้บริการงานทะเบียนและวัดผลอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purposes of this action research were 1) to examine conditions and problems in the development of the registration and evaluation system at Phothisaen Witthaya School, 2) to find out guidelines for the development of the teachers' potentiality in the registration and evaluation system at Phothisaen Witthaya School, 3) to monitor and evaluate the development of the teachers' competence in the registration and evaluation system at Phothisaen Witthaya School under the Secondary Educational Service Area Office 23. The study employed four stages including planning, action, observation, and reflection. The target groups were composed of thirty-two teachers at Phothisaen Witthaya School under the Secondary Educational Service Area Office 23. The research instruments used were interview forms, minutes of the meetings, a set of questionnaires, and a form of internal supervision record. The statistics used in analyzing data consisted of percentage, mean, and standard deviation.

The findings of the study were as follows:

1. The conditions and the problems in the development of the registration and evaluation system at Phothisaen Witthaya School under the Secondary Educational Service Area Office 23 revealed that:

1.1 On states: There was a shortage on the number of the personnel in the Division of registration and evaluation. The teachers faced a lack of knowledge, understanding concerning registration and evaluation task. The teachers in the Division had limited knowledge, understanding and skills in the use of software program for the registration and evaluation system. The application of documents on the registration and evaluation was done by hands. The calculation of data was done by calculators. The data were kept in forms of filing system. In addition, the filing system was not systematic.

1.2 On problems: The performance in the registration and evaluation was quite late and the student's records were not systematic and out of date. Consequently, the search for data/information was difficult to be done. It did not meet the needs of the document users in time.

2. The guidelines to develop the teachers' competency in the registration and evaluation system comprised five activities : a study tour at a best practice school in the registration and evaluation system, and a workshop on how to use the software program for the registration and evaluation system, practical action on the registration and evaluation system, supervision on the use of the software program on the registration and evaluation system, and coaching .

3. The results of the monitoring on the development of the teachers' competence based on the registration and evaluation system at Phothisaen Witthaya School revealed that the teachers increased their knowledge, understanding and skills of how to use the software program on the registration and evaluation system. The teachers gained better skills in information and communication technology through the use of the software program on the registration and evaluation system. The storing of data/information was systematic. The registration and evaluation system was accurate. The search for data/information was easy, convenient and fast. The users' satisfaction toward the registration and evaluation system was at the high level.

ภูมิหลัง

งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญมากสำหรับสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานสำคัญที่มีจุดมุ่งหมายให้เกิดการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ดีขึ้นมีประสิทธิภาพทั้งยังเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินงานวิชาการมีภาระงาน 17 งาน คือ 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ 6) การวัดประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาและ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 1)

การจัดระบบงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิชาการ ครอบคลุมงาน 2 ส่วนได้แก่ 1) งานทะเบียน และ 2) งานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สถานศึกษาควรกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในแต่ละงาน สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กอาจรวมทั้งสองงานและมอบหมายผู้รับผิดชอบคนเดียว โดยงานทะเบียนมีหน้าที่รับผิดชอบด้านเอกสาร หลักฐานการศึกษา เอกสารการประเมินผล การจัดทำ การจัดเก็บและการออกเอกสารหลักฐานทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่วนงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับผู้สอนและผู้เรียนตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งในเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้บุคลากรของสถานศึกษา ภาระงานทะเบียนและวัดผลมีความเกี่ยวข้องกับฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษานับตั้งแต่ระดับนโยบายในการกำหนดนโยบายการวัดผล การจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติและยังเกี่ยวข้องกับผู้เรียนทุกคนตั้งแต่เข้าเรียนจนจบการศึกษาและออกจากสถานศึกษาจึงจำเป็น

ที่สถานศึกษาต้องวิเคราะห์ภาระงาน กำหนดกระบวนการทำงานและผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน เหมาะสม การดำเนินงานทะเบียนและวัดผล ที่ไม่เป็นระบบ จะส่งผลต่อความเชื่อมั่นในคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา. 2551 : 5-6)

งานทะเบียนและวัดผลเป็นงานที่จะต้องเกี่ยวข้องกับครู นักเรียน และผู้ปกครอง การดำเนินงานทะเบียนและวัดผล จำเป็นต้องมีความถูกต้อง รวดเร็ว คล่องตัว และทันต่อความต้องการของผู้มาติดต่อขอรับบริการ ดังนั้นงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียน จึงจำเป็นต้องมีโปรแกรมระบบทะเบียนและวัดผล ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการบันทึกประวัติบุคลากร ประวัตินักเรียน หลักสูตร ผลการเรียน ผลการประเมิน และพิมพ์เอกสารหลักฐานทางการศึกษา แต่จากสภาพการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลที่มีความซับซ้อน ยุ่งยาก และมีเอกสารจำนวนมากทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างล่าช้า บุคลากรซึ่งได้รับการแต่งตั้งมีจำนวนน้อย และขาดความชำนาญในการงานทะเบียนและวัดผล ไม่มีบุคลากรที่จบการศึกษาด้านงานทะเบียน หรืองานวัดผลประเมินผลโดยตรง ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวเป็นปัญหาที่มีมานานแล้วและยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทัยวรรณ ชูบุญ (2553 : 131) ได้ทำการวิจัยพบว่า การแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผลแต่งตั้งตามความสมัครใจ การสรรหาบุคลากรงานทะเบียนและวัดผลค่อนข้างหายาก เพราะบุคลากรไม่เพียงพอ จึงได้บุคลากรที่ขาดความรู้ความสามารถ เนื่องจากงานทะเบียนและวัดผลเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับตัวเลขและข้อมูลจำนวนมาก เช่น ผลการเรียนนักเรียน การลงทะเบียนเรียนของนักเรียน การบันทึกประวัติครู ประวัตินักเรียน การบันทึกหลักสูตร เป็นต้น ซึ่งผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ อีกทั้งบุคลากรที่รับผิดชอบงานดังกล่าวต้องเสียสละเวลาปฏิบัติงานล่วงเวลา เสียสละทั้งแรงกาย แรงใจ มีความอดทนและมีความเข้าใจในระบบงานทะเบียนและวัดผลเป็นอย่างดี ซึ่งบุคลากรที่รับผิดชอบงานดังกล่าวมีภาระงานสอนด้วย ทำให้การปฏิบัติงานดังกล่าวล่าช้า ข้อมูลไม่ถูกต้อง และไม่เป็นปัจจุบัน สืบค้นยาก ไม่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

จากผลการประชุมประจำเดือนโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ในวาระที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนและวัดผล พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านทะเบียนและวัดผลยังขาดความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานเนื่องการไม่ได้จบการศึกษาทางด้านงานทะเบียนหรือวัดผลโดยตรง เพียงแต่มีความสมัครใจในการปฏิบัติงานด้านทะเบียนและวัดผล มีหลักความรู้และทฤษฎีแต่ยังขาดประสบการณ์ การจัดเก็บข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเอกสารซึ่งยุ่งยากต่อการสืบค้น และไม่เป็นปัจจุบัน อีกทั้งการใช้งานโปรแกรมระบบงานทะเบียนและวัดผล (โปรแกรม Students' 2551) ยังไม่เต็มที่ใช้โปรแกรม Students' 2551 เป็นโปรแกรมที่จัดทำขึ้นสำหรับเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติครู ทะเบียนประวัตินักเรียน ทะเบียนหลักสูตร ผลการเรียนของนักเรียน ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน ผลการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพิมพ์เอกสารทางการศึกษา ทั้งนี้บุคลากรที่ใช้โปรแกรดังกล่าวยังขาดความรู้และทักษะส่งผลให้การให้บริการแก่ครู นักเรียน และผู้มารับบริการเกิดความล่าช้าก่อความเสียหายแก่ผู้รับบริการ (โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา. 2554 : 5)

เนื่องจากการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีการจัดเก็บข้อมูลในรูปเอกสาร จัดเก็บไม่เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ยากต่อการตรวจสอบและสืบค้นข้อมูล ไม่สะดวกและเกิดความล่าช้าในการให้บริการ การที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลดังกล่าว จำเป็นต้องให้ความรู้แก่บุคลากรในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยบันทึกข้อมูลงานทะเบียนและวัดผล ฝึกทักษะการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนและวัดผลแก่เจ้าหน้าที่ทะเบียนและวัดผล เพื่อเจ้าหน้าที่งานทะเบียนและวัดผลจะได้นำความรู้ไปขยายผลแก่ครู-อาจารย์ทุกคนต่อไป (โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา. 2554 : 5) จากสาเหตุและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผลได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล ซึ่งจะทำให้บุคลากรครูและผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผลเข้าใจในบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และขอบข่ายงานของตนเอง ส่งผลให้การจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบสืบค้นง่าย สะดวก รวดเร็ว และถูกต้องทันต่อการให้บริการแก่ผู้มาขอรับบริการ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนดีขึ้น รวมถึงส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

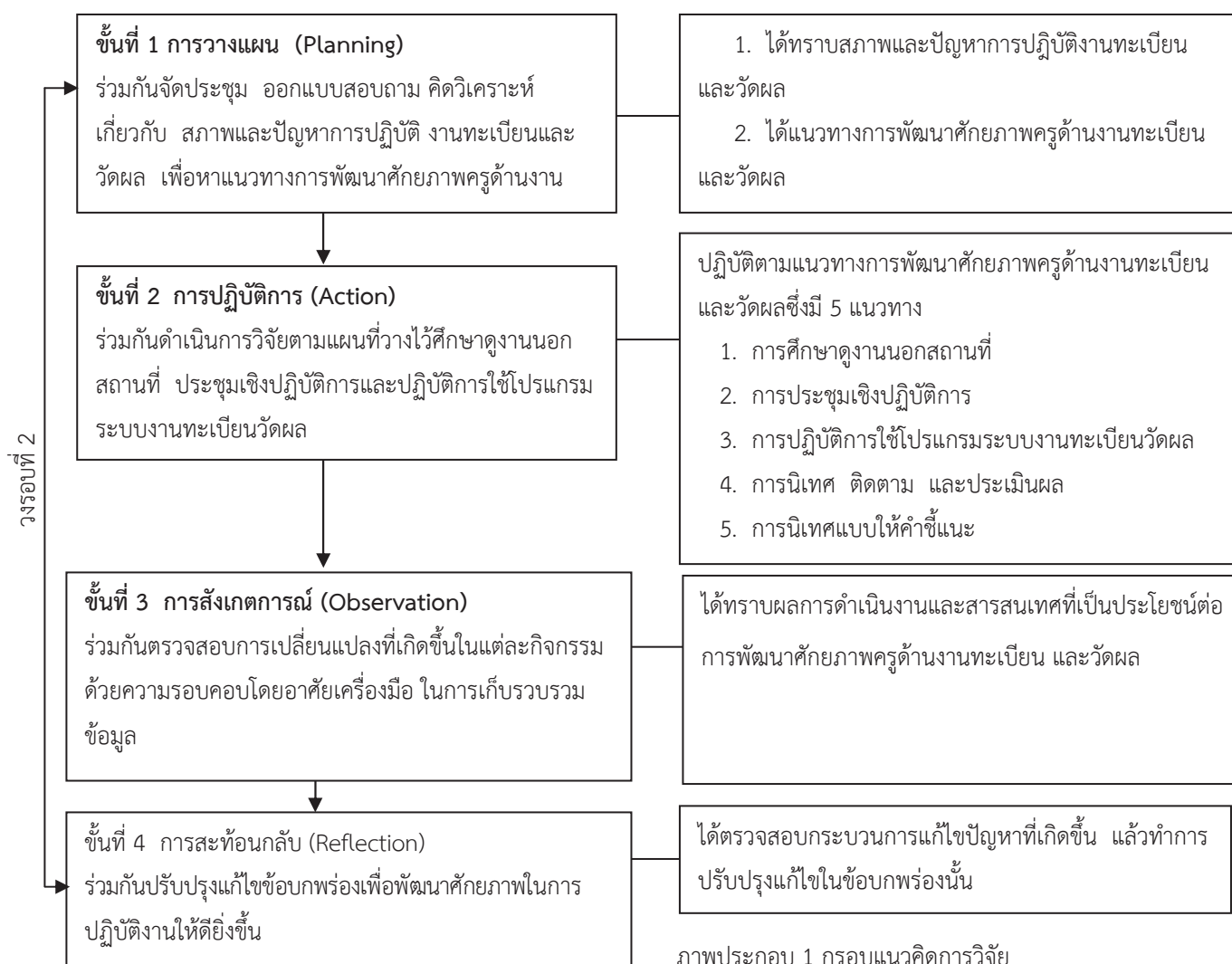
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 32 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย

1.1.2 ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียน จำนวน 1 คน

1.1.3 ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 คน

1.1.4 ครูผู้ให้บริการงานทะเบียนและวัดผล จำนวน 28 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย เป็น 3 กลุ่ม จำนวน 42 คน ประกอบด้วย

1.2.1 ตัวแทนนักเรียนโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 38 คน จาก 19 ห้องเรียนได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ห้องละ 2 คน โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่เป็นหัวหน้าห้องและสุ่มแบบง่ายนักเรียนอีก 1 คน ในห้องนั้น

1.2.2 ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา จำนวน 3 คน

1.2.3 วิทยากร ผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล” จำนวน 1 คน

2. กรอบเนื้อหา

2.1 การพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 ตามขอบข่ายการปฏิบัติงานตามคู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2544 ของศูนย์ปฏิบัติการ GPA สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ออนไลน์ : 2554)

2.1.1 ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผล

2.1.2 ศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล

2.1.2.1 การบันทึกทะเบียนประวัติบุคลากรครู

2.1.2.2 การบันทึกทะเบียนประวัตินักเรียน

2.1.2.3 การบันทึกแผนการเรียนและหลักสูตร

2.1.2.4 การลงทะเบียนวิชาเรียน

2.1.2.5 การบันทึกผลการเรียนและกิจกรรม

2.1.2.6 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.1.2.7 ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน

2.1.2.8 การบันทึกความประพฤติ ความสามารถพิเศษ

2.1.2.9 ใบรับรองผลการเรียนและความประพฤติ

2.1.2.10 การจัดพิมพ์เอกสาร ปพ.1 – ปพ.9

2.1.2.11 รายงานการออกประกาศนียบัตร

2.2 แนวทางพัฒนาศักยภาพครู ประกอบด้วย

- 2.2.1 การศึกษาดูงาน
- 2.2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 2.2.3 การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล
- 2.2.4 การนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- 2.2.5 การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามลักษณะการใช้งานแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ ได้แก่

3.1.1 เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเอกสาร ให้ความรู้และแบบฝึกปฏิบัติในการใช้งานโปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผลของครูโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ได้แก่

3.2.1 แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล เพื่อหาแนวทางแก้ไข วางแผนพัฒนาระบบงานทะเบียนและวัดผล

3.2.2 แบบบันทึกการประชุม ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลระหว่างการร่วมประชุมของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการ และหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล

3.2.3 แบบบันทึกการศึกษาดูงาน ใช้เก็บข้อมูลกลุ่มผู้ร่วมวิจัยระหว่างการศึกษาดูงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผล และการใช้โปรแกรม Students' 2551 ที่โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

3.2.4 แบบบันทึกกิจกรรม มีวัตถุประสงค์ใช้สำหรับบันทึกพฤติกรรมของกลุ่ม ผู้ร่วมวิจัยในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบงานทะเบียนและวัดผล

3.2.5 แบบบันทึกผลการปฏิบัติงาน ใช้สำหรับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยบันทึกผลการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล (โปรแกรม Students' 2551) เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานหลังจากได้รับการประชุมเชิงปฏิบัติการและฝึกปฏิบัติแล้ว

3.2.6 แบบบันทึกการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ใช้สำหรับบันทึกการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน หลังจากที่ได้ศึกษาดูงาน ประชุมเชิงปฏิบัติการ ลงมือปฏิบัติงานการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล (โปรแกรม Students' 2551)

3.2.7 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบงานทะเบียนและวัดผล ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ที่เข้ารับการประชุมที่มีต่อผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.2.8 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบงานทะเบียนและวัดผล ใช้สำหรับสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของงานทะเบียนและวัดผล ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

- 3.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.3.1 กล้องถ่ายภาพ
 - 3.3.2 สมุดจดบันทึก
- 4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

 - 4.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ
 - วิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป
 - 4.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ
 - 4.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 4.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 4.2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาศาภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามระบบงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการศึกษา พบว่า

1.1 สภาพ บุคลากรด้านงานทะเบียนและวัดผลไม่เพียงพอ ครุยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผล การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผลใช้การจัดทำด้วยมือ การคิดผลการเรียนคำนวณโดยใช้เครื่องคิดเลข จัดเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสาร จัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ ขาดทักษะด้านเทคโนโลยี ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนและวัดผล

1.2 ปัญหา การจัดทำเอกสารงานทะเบียนและวัดผลล่าช้า ไม่เป็นระบบ ไม่เป็นปัจจุบัน สืบค้นข้อมูลยาก การตัดสินผลการเรียนเกิดผิดพลาด ข้อมูลไม่สามารถใช้ร่วมกันได้ ข้อมูลตรวจสอบได้ยาก ขาดการวิเคราะห์ และไม่ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 การศึกษาดูงาน
- 2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 2.3 การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล
- 2.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล
- 2.5 การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า

1. การศึกษาดูงาน จากการศึกษาดูงานเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลโรงเรียนธาดุนารายณ์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยมีเหตุผลในการเลือกโรงเรียนนี้ คือ 1) เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และยอดเยี่ยมประจำจังหวัด 2) เป็นโรงเรียนที่ดีเด่นด้าน ICT 3) เป็นโรงเรียนที่เป็นต้นแบบด้านงานทะเบียนและวัดผล 4) เป็นโรงเรียนที่อยู่ในสหวิทยาเขตเดียวกัน โดยเข้าศึกษาดูงานการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผล วันที่ 21 กรกฎาคม 2554 พบว่า ผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานทะเบียนและวัดผลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างดี เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการทำงานทะเบียนและวัดผล เห็นสภาพจริงของการปฏิบัติงาน ได้แนวทางแก้ปัญหาการทำงานทะเบียนและวัดผล เกิดความตระหนักและสร้างแรงกระตุ้นในการนำประสบการณ์จริงที่ได้รับมาใช้พัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนวัดผลของโรงเรียน

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล ใช้ระยะเวลาในการประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 วัน คือ ระหว่างวันที่ 25 – 26 กรกฎาคม 2554 ณ ห้องประชุมดาวกระจาย โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา พบว่า มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก การเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการมีความพร้อม เอกสารประกอบการประชุมมีเนื้อหาครบ ระยะเวลาการประชุม เชิงปฏิบัติการมีความเหมาะสม ก่อนเข้ารับการอบรมยังขาดความรู้ด้านการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผลเมื่อเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในงานทะเบียนและวัดผลเพิ่มมากยิ่งขึ้น วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ครูทุกคนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมมาปฏิบัติเองได้ มีทักษะการใช้โปรแกรมระบบทะเบียนวัดผลเพิ่มมากขึ้นด้วย และเปลี่ยนการจัดกระทำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลโดยการเขียนด้วยมือเป็นการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล ข้อมูลที่จัดทำขึ้นเกิดความสะดวก สืบค้นง่าย และสามารถใช้อ้างอิงร่วมกันกับครูคนอื่นๆ พร้อมทั้งเชื่อมโยงไปยังงานอื่นได้ด้วย

3. การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล ผู้ร่วมวิจัยได้ลงมือปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผลโดยการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง พบว่า เกิดความรู้และทักษะในการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล สามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างน้อย 7 รายการ จากทั้งหมด 11 รายการ และนำโปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล มาช่วยในการทำงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาช่วยทำงานทะเบียนและวัดผลนั้นทำให้สะดวก รวดเร็ว เป็นปัจจุบัน ลดภาระการเขียน ข้อมูลสืบค้นง่ายและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการทะเบียนและวัดผล

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล โดยกำหนดรายการประเมินไว้ 11 รายการ ให้คะแนนรายการละ 1 คะแนน โดยตั้งเกณฑ์สรุปผลการประเมิน คือ ผู้เข้ารับการนิเทศจะต้องได้คะแนนตั้งแต่ 9 คะแนนขึ้นไป หรือคิดเป็นร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน เมื่อพิจารณาผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผล พบว่า มีครูจำนวน 27 คนผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีครู 5 คนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ซึ่งรายการที่ไม่ผ่าน 3 รายการ คือ การบันทึกผลการเรียน การกรอกผลการเรียนและกิจกรรม การจัดพิมพ์เอกสาร ปพ.1 – ปพ.9 ซึ่งการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนและวัดผลเป็นแนวทางการพัฒนาที่ดีและมีประโยชน์ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก

5. การนิเทศแบบให้คำชี้แนะในวงรอบที่ 2 พบว่า ผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีปัญหา เปิดโอกาสให้มีการซักถามโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สาธิตและลงมือปฏิบัติการใช้โปรแกรม โดยให้การนิเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การพัฒนาในวงรอบที่ 2 ผู้ร่วมวิจัยทุกคนสามารถปฏิบัติการการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผลได้ และนำโปรแกรมมาใช้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สะดวกและสืบค้นง่าย

6. ความพึงพอใจการใช้บริการงานทะเบียนและวัดผล ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 42 คน ตอบแบบสอบถาม ความพึงพอใจการใช้บริการงานทะเบียนและวัดผล พบว่า ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการให้บริการงานทะเบียนและวัดผล อยู่ในระดับมาก คือ ด้านบุคลากรงานทะเบียนและวัดผล และด้านอุปกรณ์เกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผล

จากการสรุปผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผลตามแนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง คือ การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล การนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล และการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 โรงเรียนควรนำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งอาจใช้แนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง ประกอบด้วย การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติ การนิเทศ การนิเทศแบบให้คำชี้แนะไปใช้พัฒนาการดำเนินงานอื่นๆ ของโรงเรียน เช่น งาน พัสดุ งานแนะแนว งานบุคลากร เพื่อพัฒนาบุคลากรครูให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีและโปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาบริหารจัดการงานด้านต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อให้ได้ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อการใช้งาน

1.3 โรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในการนำคอมพิวเตอร์มา ประยุกต์ใช้จัดทำเอกสาร และจัดเก็บข้อมูลงานที่ตนเองรับผิดชอบ

1.4 ผู้บริหารควรหาจัดเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ให้เพียงพอ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการฝึกการปฏิบัติการใช้ โปรแกรมระบบงานทะเบียนวัดผล และอำนวยความสะดวกต่อการสืบค้นข้อมูลงานทะเบียนและวัดผลของครูและนักเรียน

1.5 ผู้บริหารต้องมีการนิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อจะได้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรดียิ่งขึ้น

1.6 การประชุมเชิงปฏิบัติการต้องมีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาศักยภาพครูด้านงานทะเบียนและวัดผล นอกจากการศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติ การนิเทศ ติดตามและประเมินผลแล้ว ควรนำวิธีการอื่นๆ เช่น การศึกษาเอกสาร การประชุมสัมมนา การฝึกอบรม เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาครู

2.2 การศึกษาดูงานควรศึกษาดูงานอย่างน้อย 2 โรงเรียนเพื่อนำข้อปฏิบัติการแก้ปัญหาที่เป็นเลิศมาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ สังเคราะห์และหาแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาครู

2.3 ควรมีการจัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านต่างๆ ภายในโรงเรียน เช่น ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการเงิน - พัสดุ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. ขอบข่ายภาระงานทะเบียนและวัดผล, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก

http://doc.obec.go.th/web2548/inpukhet/site3/theme_1.html (20 พฤษภาคม 2554)

โพธิ์แสนวิทยา, โรงเรียน. คำสั่งโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยาที่ 68/2554 เรื่องมอบหมายงานในหน้าที่ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2554. ลงวันที่ 8 มิถุนายน 2554.

_____. รายงานการประชุมประจำเดือนพฤษภาคม 2554. 25 พฤษภาคม 2554. สกลนคร : โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา, 2554.

วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนัก. แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

ศรัณยา ไกรบุตร. การส่งเสริมการใช้ระบบงานทะเบียนวัดผลและสารสนเทศโรงเรียนอาภาศอานวยศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2552.

องอาจ นัยพัฒน์. การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

อุทัยวรรณ ชูบุญ. การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานทะเบียนวัดผล โรงเรียนเจริญศิลป์ “โพธิ์คำอนุสรณ์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.